

AGORA 8

- tidsskrift for forskning, udvikling og idéudveksling i professioner

TEMA: TEACHERS MATTER 05

Professional Development of Teachers in a Lifelong Perspective

OECD konference, Helsingør d. 17.-18. november 2005

CVU Storkøbenhavn

Marts 2006

AGORA Nr 8, marts 2006

ISSN: 1603-3280 AGORA

INDHOLD

Leder: Ny Læreruddannelse er aftalt - hvornår kommer kravet om næste reform?
(s. 3)

*By Jørgen Thorslund, dr.phil. Director of Research & Development,
Center for Higher Education Greater Copenhagen*

Conference proceedings: Teachers Matter 05 - Professional development in a life-long perspective. OECD konference, Helsingør d. 17.-18. november 2005

- Professional development of teachers in a lifelong perspective (s. 6)
By Jørgen Thorslund, dr.phil. Director of Research & Development
- Scenarios for school and teacher development (s. 11)
By Brian Caldwell, Managing Director of Educational Transformations and Professorial Fellow in the Faculty of Education, University of Melbourne and Jessica Harris Director of Research at Educational Transformations and Research Fellow in the Department of Education Policy and Management, University of Melbourne
- Knowledge Society and Educational Institutions - Towards a Sociological Theory of Knowledge (s. 43)
By Lars Qvortrup, Director of Knowledge Lab, University of Southern Denmark
- Partnership between school and university (s. 76)
By Olle Holmberg, Head of the School of Teacher Education, Malmö University, Sweden
- Evidence-based practice in teaching and teacher education (s. 87)
By Christer Brusling, Centre for the Study of Professions, Oslo University College, Norway
- Redaktionelt (s. 101)

Redaktør: Jens Christian Jacobsen

Ny læreruddannelse er aftalt

– hvornår kommer kravet om næste reform?

Et bredt flertal i Folketinget har netop indgået forlig om en ny læreruddannelse. Processen har været langvarig med mange udkast undervejs. Resultatet er en begrænset reform, hvor uddannelsens tradition og form bevares.

Antallet af liniefag reduceres fra 4 til 3 med mulighed for at nøjes med 2. Fagdidaktikken søges styrket i linjefagene blandt andet ved en aldersspecialisering inden for de store liniefag: Dansk og Matematik. Samspillet mellem liniefag og de pædagogiske fag søges styrket ved, at dele af liniefagsundervisningen forventes at inddrage undervisere fra det pædagogiske fagområde. Praktikken søges styrket i samspillet med uddannelsens linjefag og pædagogiske fag. Studieaktiviteten søges styrket via egentlig mødepligt det første studieår. Linjefagene Dansk, Matematik, Engelsk, Natur/teknik, Fysik/Kemi, Historie og Idræt gøres meget store med et omfang på 1,2 årsværk, mens de øvrige linjefag næsten uændret fastholdes på 0,6 årsværk.

Spørgsmålet er imidlertid om dette politiske forlig har ført til en læreruddannelse, der modsvarer skolens behov fra år 2011 og nogle år frem. Det er nemlig først på dette tidspunkt, at de lærere med denne nye uddannelse går ud i skolen. De nye lærere kommer med en uddannelse, der fortsat er skolepræget, hvis indhold er detailbestemt af Folketinget og som kun i begrænset udstrækning er baseret på analyser af skolens og elevernes behov. Er der f.eks. analyser, som giver belæg for, at flere studerende vil søge naturvidenskabelige fag, når disse fag gøres større? De bagvedliggende anbefalinger i de 4 faglige udvalg, der i de senere måneder har afleveret rapporter, er ikke evidensbaserede analyser, men snarere præget af udvalgsmedlemmernes synsninger. F.eks. om vigtigheden af at styrke netop udvalgets særlige fag. Eller om at der skal skabes centre på universiteterne, der sikrer sam-

menhæng mellem pædagogisk forskning, læreruddannelse og skolepraksis, uanset om sådanne centre allerede er under opbygning i CVUerne.

Siden 1997 har det været et politisk mål, at undervisningen i skolens fag i langt større udstrækning skulle varetages af lærere med linjefagsuddannelse i faget. Med 4 linjefag var det håbet, at der kunne skabes balance mellem to centrale principper for folkeskolen: Et få-lærerprincip og et fag-lærerprincip. Denne balance er ikke opnået endnu. Spørgsmålet er, om den nye læreruddannelse med kun 3 eller endog 2 linjefag vil føre til mere undervisning af linjefagsuddannede lærere i skolen? Der foreligger ikke offentliggjorte analyser af, hvorledes skolens lærerbehold vil blive imødekommet med denne nye uddannelse. Loven baseres alene på, at man fremover vil følge linjefagsdækningen i folkeskolen, samt at undervisningsministeren kan indføre bindinger på studerendes linjefagsvalg, hvis det vurderes nødvendigt.

Måske skal man ikke skyde på de konkrete løsninger, som et folketing forhandler sig frem til. Måske er problemet snarere troen på, at de bedste uddannelsespolitiske løsninger findes ved politisk detailstyring af læreruddannelsen. Måske skulle man i stedet satse på en rammelov med krav til, hvilke kompetencer en lærer skal opnå for at kunne undervise i folkeskolen. Ved at være mere konsekvent fokuseret på, hvad læreren skal kunne, frem for hvordan studiet skal tilrettelægges, kan lovgiverne overlade til de kommende højskoler at udforme indholds krav til læreruddannelsen. Hermed ville løbende justeringer ift. skolens behov lettere kunne realiseres, og så ville vi ikke høre kravet om en ny reform af læreruddannelsen igen om 1½ år.

I mellemtiden vil vi gerne invitere Agoras læsere til at se lærerområdet i et bredere internationalt perspektiv. Temaet for dette nummer er indlæg ved konferencen

Professional Development of Teachers in a Lifelong Perspective: Teacher Education, Knowledge Production and Institutional Reform. En konference som CVU Storkøbenhavn i november 2005 forestod efter aftale med OECD.

Jørgen Thorslund